

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL RIETAVO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. liepos 16 d. Nr. T1-126
Rietavas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu ir 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Rietavo savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Rietavo savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Rietavo savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimą Nr. T1-181 „Dėl Rietavo savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“.

Sprendimas gali būti skundžiamas ikiteismine tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui (H. Manto g. 37, Klaipėda) arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo paskelbimo ar įteikimo suinteresuotai šaliai dienos.

Savivaldybės meras

Antanas Černeckis

PATVIRTINTA
Rietavo savivaldybės tarybos
2020 m. liepos 16 d.
sprendimu Nr. T1-126

RIETAVO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rietavo savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – išsaugoti želdynus ir želdinius kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus, kurie užtikrintų gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.

2. Šios Taisyklės nustato Rietavo savivaldybės teritorijoje ne miško paskirties žemėje augančių saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, šių darbų vykdymo, leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką, esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros ir naudojimo kultūrinei, švietėjiškai veiklai reikalavimus, kurių turi laikytis žemės savininkai ir naudotojai, fiziniai ir juridiniai asmenys, įstatymų nustatyta tvarka priskirtose ir bendrojo naudojimo teritorijose vykdančios tvarkymo, priežiūros, statybos ar remonto darbus.

3. Želdynai suprantami kaip specialioje teritorijoje žmogaus sukurti ar pritaikyti želdinių (medžiai, krūmai, vejos, gėlynai) ir įrenginių (takai, aikštelės ir kt.) teritoriniai kompleksai, skirti želdiniams auginti ir naudoti rekreaciniams, kultūriniais, sanitariniams-higieniniams ir kitiems tikslams. Tai miestų, miestelių, kaimų įvairios funkcinės paskirties rekreaciniai želdynai (parkai, istoriniai želdynai, skverai, alėjos, miestų sodai, botanikos sodai, teritorijos, kuriose sukauptos dendrologinės kolekcijos ir kt.), o taip pat apsauginiai kelių, geležinkelių, vandens, laukų želdynai, kelių juostų želdynai ir kitos teritorijos, išskyrus tas, kurios priskirtos miškui.

4. Želdynų paskirtis – daugiafunkcinė (apsauginė, kultūros, mokslo, sveikatingumo ir kt.). Apsauginės želdynų funkcijos – specifinio klimato sukūrimas (želdynai mažina vėjo greitį ir apsaugo nuo sniego kelius, geležinkelius, kitus inžinierinius įrenginius, laukus), priešerozinis poveikis, aplinkos sąlygų gerinimas (želdiniai yra barjeras teršalams ir triukšmui, jie sugeria anglies dvideginį, produkuoja deguonį). Atlikdami šias funkcijas, želdynai yra itin svarbi žmogaus veiklos kompensuojamoji priemonė, siekiant išsaugoti ekologinį teritorijos stabilumą.

5. Taisyklės privalomos visiems Rietavo savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, želdynus ir želdinius prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

6. Privačioje žemės valdoje esančius želdinius, kurie teisės aktais nepriskirti saugotiniams, savininkai ir valdytojai tvarko savo nuožiūra, nepažeisdami kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

7.1. **atskirasis želdynas** – želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype;

7.2. **krūmas** – augalas su keliais ar keliolika maždaug vienodo storumo sumedėjusiais, beveik nuo pat žemės besišakančiais stiebais;

7.3. **medis** – sumedėjęs augalas, dažniausiai su vienu pagrindiniu stiebu ir laja;

7.4. **medžių ir krūmų naikinimas** – neteisėtas medžių ar krūmų pjovimas, kirtimas, rovimas, laužymas, deginimas, nuodijimas cheminėmis medžiagomis ar kitais būdais, žemės paviršiaus ir (ar) jo lygio aplink medį ar krūmą keitimas (žeminimas, užpylimas ar sandarinimas), darantys poveikį medžių ar krūmų būklei;

7.5. **parkas** – ne mažesnis kaip 1 hektaro žmogaus sukurtas ar jo pertvarkytas želdynas, kuriame yra meniškai sukomponuotų želdinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros ir (ar) inžinerinių statinių, skirtas poilsio, mokslo, kultūros reikmėms arba pramogoms ir aplinkos kokybei gerinti;

7.6. **priklausomasis želdynas** – želdynas, esantis kito objekto žemės sklype;

7.7. **puskrūmis** – augalas, kurio tik apatinė ūglių dalis yra daugiametė ir sumedėjusi, o viršutinė dalis yra žolinė;

7.8. **skveras** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro trumpalaikiam poilsiui skirtas želdynas su vyraujančiomis atviromis erdvėmis, gerinantis miesto, miestelio ir kaimo estetinę ir ekologinę būklę;

7.9. **suinteresuota visuomenė** – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį rengiami želdynų kūrimo ir (arba) tvarkymo dokumentų sprendiniai ar kuriai yra svarbus tų sprendinių įgyvendinimas;

7.10. **veja** – lygaus (horizontalaus ar nuolaidaus) paviršiaus viena žolė ar kelių žolių mišiniu apsėtas prižiūrimas žolynas;

7.11. **žaliosios atliekos** – žaliųjų teritorijų, parkų, sodų tvarkymo atliekos (šakos, lapai, nupjauta žaliųjų vejų žolė);

7.12. **žalioji jungtis** – ne siauresnis kaip 20 metrų pločio atskirasis želdynas, jungiantis miesto ir (ar) miestelio želdynus ir miškus mieste ir už jo ribų į želdynų sistemą, skirtas rekreacijai, darantis poveikį oro masių judėjimui ir atliekantis migracijos koridoriaus funkciją;

7.13. **želdynas** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro želdinių žemės sklypas, kuriame gali būti mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių ir laikinų statinių;

7.14. **želdiniai** – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai;

7.15. **želdinių būklės ekspertizė** – želdinių ekologinės ir estetinės būklės tyrimas ir vertinimas.

7.16. **želdyno kūrimas** – želdyno projekto rengimas ir įgyvendinimas;

7.17. **želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo projektas** – dokumentas, kuriame smulkiai aprašomi želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo darbai, jų atlikimo eilės tvarka, nurodoma tų darbų sąmatinė vertė, technologijos, veisiamos medžių, krūmų, žolinių augalų (vejoms ir gėlynams) rūšys, išvardijami numatomi darbai įkūrus želdyną;

7.18. **želdyno naikinimas** – veikimas arba neveikimas, dėl kurių blogėja želdyno būklė, mažėja jo teigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės galimybės naudotis juo viešųjų interesų reikmėms;

7.19. **želdyno pertvarkymas** – želdyno planinės erdvinės struktūros keitimas šalinant ne mažiau kaip 20 proc. medžių, krūmų ar žolinių augalų ir sodinant naujus;

7.20. **želdyno tvarkymas** – želdyno augalijos, mažosios kraštovaizdžio architektūros ir inžinerinių statinių tinkamos būklės palaikymas ar atkūrimas vadovaujantis želdyno tvarkymo projektu;

7.21. **želdynų apsauga** – veikslių ir priemonių visuma, užtikrinanti želdynų kompozicijos, medžių ir krūmų įvairovės ir sveikumo išsaugojimą ir palaikymą;

7.22. **želdinių tvarkytojai** – fiziniai ir juridiniai asmenys, prižiūrintys ir tvarkantys teisės aktų nustatyta tvarka jiems priskirtas teritorijas, arba fiziniai ir juridiniai asmenys, želdinius tvarkantys pagal sutartis;

7.23. **želdynų ir želdinių savininkas** – valstybė, Savivaldybė, fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas Europos Sąjungos valstybėje narėje ar kitoje Europos ekonominės

erdvės valstybėje įsisteigusios įmonės filialas, taip pat užsienio valstybėje įsteigta organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, tačiau turinti civilinį teisumą pagal tos valstybės įstatymus (toliau – fizinis ir juridinis asmuo), įstatymų nustatyta tvarka įgiję nuosavybės teisę arba į žemę, kurioje yra želdynų, želdinių, arba tik į želdinius;

7.24. **želdynų ir želdinių valdytojas** – želdynų ir želdinių savininkas ar Savivaldybė, valstybės įmonė ar organizacija, patikėjimo teise valdantys įstatymų nustatyta tvarka jiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais perduotą valstybinėms funkcijoms įgyvendinti valstybinę žemę, kurioje yra želdynų ir želdinių, ar kitas fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai įgijęs privačios žemės valdymo teisę ar žemę naudojantis įstatymų, administracinių aktų, teismo sprendimo, sandorių ar kitu pagrindu, arba turintis tik želdynų ir želdinių valdymo teisę;

7.25. **želdynų sistema** – funkciškai tikslinga ir kompoziciškai vientisa želdynų visuma – gamtinio karkaso dalis, palaikanti ekologinį stabilumą ir gerinanti žmonių gyvenamosios ir darbo aplinkos sąlygas;

7.26. **žolinis augalas** – augalas, kurio antžeminės dalys nesumedėjusios ir žiemą paprastai nunyksta;

7.27. kitos taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

III SKYRIUS

BENDRIEJI ŽELDYNŲ, ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO PRINCIPAI

8. Želdynai ir želdiniai turi gerinti aplinkos kokybę, tenkinti visuomenės sveikos gyvensenos ir rekreacijos poreikius, nekelti pavojaus žmonėms, statiniams, pastatams, saugiam eismui gatvėse.

9. Želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus.

10. Želdynų ir želdinių apsauga ir tvarkymas organizuojami pagal šiuos principus:

10.1. želdynuose ir želdiniuose saugoma biologinė įvairovė;

10.2. nemažinamas miestų ir miestelių bendrasis atskirųjų želdynų plotas;

10.3. formuojamas gamtinis karkasas šalies, Savivaldybės, miesto (ar jo dalių) mastu, kuriama vientisa tolygi želdynų sistema miestuose, miesteliuose ir kaimo kraštovaizdyje;

10.4. išlaikomi optimalūs užstatytų ir atvirų, gyventojų poilsiui ir sveikatingumui skirtų teritorijų ploto santykiai (nustatyti pagal galiojančias normas), ekologiniai ir estetiniai ryšiai;

10.5. išlaikomas istorinių želdynų ir juose arba greta jų esančių pastatų ansamblių ar kompleksų ir jų tarpusavio funkcijų vientisumas;

10.6. atskirieji želdynai (parkai, taip pat ir istoriniai, skverai, miesto ir miestelio sodai, dendrologiniai rinkiniai) neskaidomi į dalis, išskyrus jų teritorijoje esančių objektų sklypų formavimą;

10.7. pertvarkant esamus želdynus ir kuriant naujus, įvertinama motyvuota suinteresuotos visuomenės nuomonė;

10.8 medžius ir krūmus prie saugotinių priskiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu.

IV SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS, TVARKYMO IR KŪRIMO VALDYMAS

11. Už Rietavo savivaldybės teritorijoje esančių želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako visų nuosavybės formų įmonės, įstaigos, organizacijos, maldos namai, visuomeninės ir politinės organizacijos, privačių valdų savininkai ir valdytojai, daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijos.

12. Bendrojo naudojimo Savivaldybės teritorijoje (jeigu ji nepriskirta juridiniams asmenims) augančių želdynų planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja Rietavo savivaldybės administracijos seniūnijos (toliau – seniūnijos), taip pat minėtų želdynų tvarkymo ir priežiūros darbus pagal sutartis gali atlikti kiti subjektai.

13. Seniūnijos sprendžia klausimus, susijusius su želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymu, kartu su Savivaldybės administracijos Ūkio plėtros ir investicijų skyriaus ekologu (toliau – ekologas) vykdo jų būklės stebėseną.

14. Savivaldybės administracijos Architektūros skyrius organizuoja kraštovaizdžio tvarkymo planų rengimą, užtikrina, kad želdynų sistema būtų pažymėta Savivaldybės teritorijos bendrajame plane.

15. Savivaldybės administracijos Ūkio plėtros ir investicijų skyrius organizuoja Savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimą, apskaitą ir įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą. Želdynų ir želdinių inventorizavimas Savivaldybėje atliekamas kas dešimt metų.

16. Savivaldybės administracijos Architektūros skyrius organizuoja atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinius matavimus, kuria ir tvarko jų duomenų bazes (skaitmenines ir geoinformacines).

17. Saugotinus medžius ir krūmus, augančius ne miško žemėje, galima kirsti, genėti, persodinti ar kitaip pertvarkyti tik turint seniūnijos išduotą leidimą (toliau – Leidimas), be kurio šių želdinių kirtimas ar kitoks pertvarkymas laikomas savavališku.

V SKYRIUS

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMSI SAUGOTINIEMS

18. Saugotiniams priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, (toliau – medžiai ir krūmai), augantys šių taisyklių 1 priede nurodytose teritorijose ir atitinkantys 1 priede nurodytus dydžius.

19. Saugotiniams priskiriami medžiai ir krūmai, kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą arba medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

20. Medžiai ir krūmai neatitinka šių taisyklių 18 punkte nurodyto kriterijaus, jeigu jie yra:

20.1. nudžiūvę, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdegę, žvėrių sužaloti medžiai ir krūmai;

20.2. invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

20.3. medžiai ir krūmai, augantys:

20.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių (išskyrus medžius, esančius kelio juostoje);

20.3.2. energetikos objektų (išskyrus elektros oro kabelius) apsaugos zonose;

20.3.3. pylimo (polderio) priežiūros juostoje, melioracijos griovio (išskyrus sureguliuotas upių vagas) šlaituose ir priežiūros juostoje, drenažo rinktuvo apsaugos juostoje, ant melioracijos statinių ir 15 m atstumu nuo melioracijos statinių ašinės linijos ir žemės užtvankos žemutinio šlaito, kai melioracijos statiniai įtraukti į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą, taip pat 15 m atstumu į abi puses nuo drenažo žiočių ir (ar) vandens nuleistuvų įtekėjimo į sureguliuotas upes;

20.4. medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

VI SKYRIUS

LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO, ŠALINAMŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

21. Saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbus gali vykdyti žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, taip pat šiose Taisyklėse numatytais atvejais prašymą pateikęs kitas fizinis ar juridinis asmuo, gavęs Seniūnijos leidimą saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams, išduotą pagal taisyklių 2 priede nustatytą formą ir atlyginus pašalinamų saugotinų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, nurodytą leidime.

22. Leidimo saugotiniams medžiams ir krūmams kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti nereikia, jeigu:

22.1. jie auga elektros tinklų, šilumos perdavimo tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekiai) apsaugos zonoje ir šiuos darbus atlieka prieš darbų pradžią apie juos raštu, telefonu, elektroniniu paštu informavę žemės, kurioje auga saugotini medžiai ir krūmai, savininką ar valdytoją, elektros tinklus, šilumos tinklus, magistralinius dujotiekius ir naftotiekius (produktotiekiai) eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys;

22.2. atsakingoms institucijoms šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio pakitus medžių būklei, kai dėl to jie kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui;

22.3. žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas ar jų raštišku sutikimu kitas asmuo genį iki 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakas, jeigu jos nėra medžio lajos skeletą formuojančios šakos – iš stiebo (pirmos eilės ašis) išaugusios pagrindinės (antros eilės ašis) šakos ir iš pagrindinių šakų išaugusios pirmos eilės šalutinės (trečios eilės ašis) šakos.

23. Saugotinus medžius ir krūmus neatlyginamai galima kirsti (šalinti) tais atvejais, kai:

23.1. šių taisyklių 22 punkte nurodytais atvejais;

23.2. jie pažeisti stiebo ir (ar) šaknų puvinium arba vabzdžių kenkėjų ar grybinių ligų (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelt grėsmės žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar eismo saugumui);

23.3. jie pasvirę didesniu negu 45° kampu;

23.4. jie nurodyti kultūros paveldo objekto tvarkybos darbų projektuose, kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

23.5. auga ant piliakalnių ir pilkapių;

23.6. auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ar įrenginius;

23.7. gadina pastato pamatus ar kitas jo dalis;

23.8. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, o funkcijų pažeidimo parametrai atitinka Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, nustatytus želdinių sužalojimus;

23.9. auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms teisės aktais nustatytais apribojimais;

23.10. auga geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostos teritorijoje ir atitinka Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl Geležinkelio

kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytus kriterijus;

23.11. jie nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, gamtotvarkos planuose, įvairiose tikslinėse programose, veiksmų planuose, kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

23.12. auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama įveisti mišką, išskyrus ažuolus, uosius, klevus, guobas, skroblus, skirpstus, bukus;

23.13. jie pasodinti po Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“, kuriuo buvo patvirtintos Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės, įsigaliojimo ir pažeidžiant šių taisyklių reikalavimus dėl atstumų.

24. Želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo, prašantis kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, pateikia Seniūnijai nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams (toliau – prašymas), užpildytą pagal Taisyklių 3 priede nustatytą formą. Daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijų pirmininkų, daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių prašymai kirsti geros būklės, nekeliančius pavojaus želdinius nagrinėjami tada, kai kartu su prašymu pateikiama susirinkimo protokolo kopija arba jo išrašas, patvirtinantis, kad daugiau kaip 1/2 bendrijos narių pritaria šiam prašymui (išimtis gali būti padaryta atsižvelgus į vasaros metu kambariuose atliktus apšvietimo tyrimus, kurie neatitinka galiojančių normų). Asmuo, prašantis kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, augančius kito asmens žemėje, prašymą suderina su tos žemės savininku ar valdytoju (tokio suderinimo nereikia, kai teikiamas prašymas kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus žemėje, kurios valdytojas yra Savivaldybė).

25. Želdinių būklės ekspertizė atliekama Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 punkte nustatytais atvejais iki leidimo išdavimo.

26. Gavusi prašymą, seniūnija organizuoja prašymo išduoti leidimą nagrinėjimą. Seniūnijos seniūnas kartu su ekologu arba Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta Rietavo savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – Komisija) įvertina prašomų kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinių medžių ir krūmų būklę vietoje, išskyrus 23.9., 23.11. ir 23.12. papunkčiuose numatytus atvejus, ir kirtimo priežastis. Ekologas apskaičiuoja pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, išskyrus 23 punkte numatytus atvejus, o seniūnijos seniūnas išduoda arba motyvuotai atsisako išduoti leidimą. Saugotinių medžių ir krūmų būklė nustatoma pagal Želdinių atkuriamosios vertės įkainių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas), 2 priede „Želdinių būklė“ nustatytus kriterijus.

27. Priimdamas sprendimą išduoti leidimą, Seniūnijos seniūnas arba Komisija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jeigu reikia, pasiūlo juos genėti. Leidimą saugotinių medžių ir krūmų šalinimui seniūnijos seniūnas išduoda įsitikinęs, kad šie želdiniai kelia fizinę grėsmę žmonėms, statiniams ar eismui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius.

28. Prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti seniūnija gali prašyti papildomos informacijos iš želdynų ir želdinių savininko ar valdytojo, kito fizinio ar juridinio asmens, prašančio kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus. Kai saugotini medžiai ir krūmai

yra kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingoji savybė, būtina dendrologo išvada dėl būtinybės kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus.

29. Komisijos išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės privaloma gauti, kai prašoma kirsti:

29.1. geros ir patenkinamos būklės, nustatytos vadovaujantis Įsakymo 2 priedu „Želdinių būklė“, saugotinus medžius ir krūmus;

29.2. 10 ir daugiau vienoje teritorijoje augančių saugotinių medžių ir krūmų;

29.3. gamtinę brandą (kai medžių prieaugis lygus nuliui arba dėl išlūžtančių sausų šakų yra neigiamas) pasiekusius medžius;

29.4. atskiruosiuose želdynuose augančius saugotinus medžius ir krūmus;

29.5. medžius ir krūmus, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

30. Į Komisijos sudėtį be valstybės tarnautojų įtraukiami ir komisijos veikloje neatlygintinai dalyvauti kviečiami želdynų ir želdinių apsauga suinteresuotų nevyriausybinių organizacijų, vietos bendruomenių atstovai (rekomenduojama, kad bent vienas bendruomenės atstovas būtų kompetentingas želdynų planavimo, projektavimo ir (ar) arboristikos srityse).

31. Medžio atkuriamoji vertė asmens, kuriam išduotas leidimas, raštišku prašymu gali būti patikslinta medį nukirtus, jeigu dėl aptikto kamieno puvinio anksčiau apskaičiuota atkuriamoji vertė turėtų būti perskaičiuota.

32. Leidimą seniūnija derina su:

32.1. saugomos teritorijos direkcija, kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomos teritorijos direkcijos administruojamose ir jai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus įsakymu priskirtose valstybiniuose draustiniuose, paveldo objektuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, ir jos atstovas nedalyvavo komisijos posėdyje dėl konkrečiu leidimu numatomų leisti pašalinti medžių;

32.2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu skyriumi, kai saugotini medžiai ir krūmai auga nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir kai jie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės, ir jo atstovas nedalyvavo komisijos posėdyje dėl konkrečiu leidimu numatomų leisti pašalinti medžių.

33. Leidimas derinti su 32 punkte nurodytomis institucijomis neteikiamas, jeigu nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, kurie yra suderinti su 32 punkte nurodytomis institucijomis, yra nurodyti kertami, genimi, persodinami ar kitaip pašalinami medžiai, jų rūšys, skaičius, būklė, atkuriamoji vertė, kirtimo, genėjimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo priežastys, pažymėtos jų augimo vietos.

34. Asmuo, kuriam išduotas leidimas, prieš saugotinių medžių ir krūmų, įrašytų leidime, kirtimą ar kitokį pašalinimą turi sumokėti jų atkuriamąją vertę, išskyrus 23 punkte nurodytus atvejus, į Savivaldybės administracijos nurodytą sąskaitą.

35. Leidimas išduodamas per 30 dienų nuo prašymo pateikimo, o jeigu buvo prašoma papildomos informacijos – nuo papildomos informacijos gavimo dienos ir galioja: kirtimui, persodinimui, kitokiam pašalinimui – 1 metus nuo išdavimo dienos su galimybe pratęsti 1 metus, išskyrus pagal projektus pertvarkomus želdinius, kuriems leidimas galioja neterminuotai, kai leidimas išduotas želdiniams genėti – vienam genėjimui atlikti.

36. Priėmus sprendimą leisti kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, seniūnijos seniūnas medžius pažymi nustatytos spalvos dažais. Rekomenduojama numatytus šalinti medžius žymėti raudonais, genėti – geltonais, persodinti – žaliais dažais.

37. Leidimas neišduodamas, kai:

37.1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo nepateikia papildomos informacijos priežastims, pateiktoms prašyme, pagrįsti pagal 28 punktą arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti želdinio būklę;

37.2. 32 punkte nurodytos institucijos motyvuotai atsisako suderinti leidimą;

37.3. Komisija želdinių apžiūros metu nustato, kad nėra poreikio šalinti saugotinių medžių ir krūmų, atlikti kitokio želdinių pertvarkymo ir pasiūlo alternatyvų sprendimą dėl prašomų pašalinti želdinių išsaugojimo;

37.4. vadovaujantis Želdynų įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 3 punktu, visuomenė nebuvo supažindinta su želdynų ir želdinių būklę keičiančiais projektais, dar nepasibaigęs projektų viešinimo terminas arba visuomenė projektų viešinimo metu pateikia argumentuotą prašymą neišduoti Leidimo, nurodydama Leidimo išdavimo procedūros ar želdynų ir želdinių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus;

37.5. vadovaujantis Želdynų įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi, nebuvo atlikta želdinių būklės ekspertizė;

37.6. parengti atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektai neatitinka Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-719 „Dėl Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimų.

VII SKYRIUS ŽELDINIŲ ĮVEISIMAS

38. Želdynų ir želdinių tvarkymo darbai vykdomi vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, kitais dokumentais, atsižvelgiant į Savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus, Aplinkos ministerijos patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis ir Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašu.

39. Želdynų tvarkytojai Rietavo savivaldybės teritorijoje (išskyrus privačioje žemėje ir privačiose namų valdose) sodinti želdinius gali tik suderinę su Savivaldybės administracijos Architektūros skyriumi.

40. Veisiant medžius ir krūmus privaloma vadovautis Sodmenų kokybės reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

41. Medžiai ir krūmai veisiami:

41.1. medžiai – ne arčiau kaip 10 m atstumu, krūmai, aukštesni kaip 2 m – 2,5 m atstumu, kiti krūmai – 1,5 m atstumu nuo daugiabučių gyvenamųjų pastatų sienų su langais, išskyrus teritorijas tarp pastatų ir gatvių ar kelių;

41.2. medžiai – ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai – 1,5 m atstumu nuo pastatų (išskyrus nurodytus 41.1. papunktyje) sienų;

41.3. medžiai – 4 m atstumu nuo apšvietimo tinklo ar inžinerinių statinių atramų;

41.4. medžiai – ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai – 1 m atstumu nuo atraminių sienelių papėdės išorinės pusės;

41.5. šių Taisyklių 4 priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu;

41.6. nuo požeminių inžinerinių tinklų ir objektų, neišvardintų 41.1.–41.5. papunkčiuose, sodinami kaip reglamentuota Lietuvos Respublikos specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba Aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose reglamentuose, kuriuose nurodomi medžių ir krūmų sodinimo atstumai.

42. Sodinant gatvės želdinius vietoje anksčiau augusių, nebūtina laikytis atstumų, nurodytų 41.1.–41.6. papunkčiuose, jeigu tai nekelia pavojaus žmonėms, eismo saugumui ir statiniams ar sodinama pritaikius technologijas, apsaugančias statinius nuo augalo šaknų.

43. Prie gatvių, vietinės reikšmės kelių, dviračių ir pėsčiųjų takų, šaligatvių medžiai ir krūmai sodinami, kaip reglamentuoja statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninis reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

44. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

44.1. vietose, kuriose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose įrašytas draudimas sodinti medžius ar krūmus;

44.2. melioracijos griovių ir vandens telkinių dugnuose, melioracijos griovių ir pylimų šlaituose;

44.3. kapavietėse ir kapinėse, nesuderinus su seniūnija, išskyrus krūmus iki 1 m aukščio;

44.4. valstybinėje žemėje, nesuderinus su Savivaldybės administracija ar seniūnija arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius.

VIII SKYRIUS

MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRIEŽIŪROS, VANDENS TELKINIŲ, ESANČIŲ ŽELDYNuose, APSAUGOS, VEJŲ IR GĖLYNŲ PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

45. Medžiai ir krūmai, vandens telkiniai, esantys želdynuose, vejos ir gėlynai prižiūrimi vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintomis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis. Medžių ir krūmų priežiūra apima šiuos darbus: medžių ir krūmų laistymą ir tręšimą, dirvožemio purenimą ir mulčiavimą, medžių ir krūmų šiltinimą, genėjimą ir kitus priežiūros darbus.

46. Šios Taisyklės privalomos prižiūrint medžius ir krūmus, vandens telkinius, esančius želdynuose, vejas ir gėlynus visuose miestų ir miestelių želdynuose, išskyrus esančius privačioje žemėje ir privačioje namų valdoje. Saugotinių medžių ir krūmų genėjimo reikalavimai yra privalomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, įskaitant ir privačių namų valdas.

47. Medžiai genimi šiais būdais:

47.1. lajų retinimas, kai išpjauama ne daugiau kaip 20 proc. neskeletinių šakų iki 5 cm skersmens, išsaugant aukščiau esančias šakas ir viršūnę;

47.2. lajų pakėlimas, kai palaipsniui (per kelerius metus) nuo stiebo apačios išpjauamos žemutinės šakos, kol bešakis kamienas pasieks 3,2–3,6 m ilgį (išsaugant aukščiau esančias šakas ir viršūnę);

47.3. viršūnių pažeminimas – kai medžius būtina žeminti: jie trukdo elektros energijos perdavimo ir ryšių oro linijoms, nudžiūvusi viršūnė. Tai atliekama nupjauant iki 1,5–2 m ilgio viršūnę, žemiau pjūvio 1/5–1/3 likusios lajos dalyje išpjauamos iš pagrindo visos šakos. Paliktos žemesniosios šakos su viršūnėmis negenimos. Po pirmo ir antro vegetacijos periodų susidarę vertikalieji ir šoniniai epikorminiai ūgliai trumpinami 1/2–1/3 jų ilgio.

48. Netinkamai apgenėti medžiai taisomi:

48.1. lajų pakėlimo būdu, kai išlikęs medžių pagrindinis stiebas;

48.2. taikant figūrinį formuojamąjį genėjimą ir suteikiant lajai taisyklingą geometrinę formą, kai sunaikinto stiebo tęsinyje išaugusios visomis kryptimis išsikraipiusios šakos. Šiuo atveju trumpinamos išsikišusios 1–3 metų šakelės lajos išorėje.

49. Ankstį pavasarį atliekamas sanitarinis ir formuojamasis lajų genėjimas, pašalinant sausas, džiūstančias, pažeistas, nušalusias, nulaužtas šakas ar jų dalis, o atskirais atvejais dėl ligų, kenkėjų, oro taršos ar kitų priežasčių nusilpusius medžius.

50. Šakos pjaunamos (o ne kerpamos) trimis pjūviais: pirmas pjūvis daromas šakos apačioje 25–30 cm nuo stiebo. Įpjaunama ketvirtadalis stiebo. Antras pjūvis daromas iš viršaus 5 cm toliau kaip apatinis pjūvis. Trečiu pjūviu iš apačios, atsargiai prilaikant ranka, apipjaunama žiediška, baigiama pjauti. Paskutinis šakos pjūvis turi būti ne lygiagretus stiebui, bet statmenas pjaunamai šakai.

51. Sausos ir ligotos šakos pjaunamos iki gyvos ir sveikos vietos prie pagrindo.

52. Iš karto po nupjovimo visos žaizdos, kurių diametras didesnis kaip 2 cm, užtepamos dažais, skirtais išorei dažyti su 0,5–3 proc. fungicido priemaiša. Užtepti reikia tik medieną, o brazdą palikti atvirą, kad greičiau apaugtų žaizda. Spygliuočių, kurie gausiai leidžia sakus, žaizdos paliekamos atviros. Plonesnės žaizdos apipurškiamos fungicidais.

53. Genint medžius neleidžiama:

53.1. nupjauti medžio stiebą, bet kokiam aukštyje, išskyrus viršūnių pažeminimą (47 punkto 3 dalis);

53.2. taikyti genėjimo būdą, kuomet nupjaustomos storosios šakos, paliekant nuo stiebo išsikišusius kelmelius-stagarus.

54. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintomis Želdynų ir želdinių sanitarinėmis apsaugos taisyklėmis.

55. Draudžiama medžius kirsti ir genėti intensyviausiu laukinių paukščių veisimosi laikotarpiu, nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai medžiai kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, saugiam eismui, saugiam elektros energijos, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų tiekimo atnaujinimui arba pateikiama eksperto, baigusio biologijos krypties studijas ir įgijusio kompetencijų ornitologijos srityje, pažyma, kad kertamame ir (ar) genimame medyje ir greta augančiuose medžiuose nėra besiveisiančių laukinių paukščių. Draudimas genėti netaikomas, jeigu genimos ne didesnės kaip 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakos.

56. Draudžiama kertant ar genint medžius piliakalnių ar pilkapių objekto teritorijoje, darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį. Draudžiama rauti kelmus.

IX SKYRIUS DRAUDIMAI BENDROJO NAUDOJIMO ŽELDYNuose

57. Atskiruosiuose (rekreacinės, mokslinės, kultūrinės, memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties) ir priklausomuosiuose (gyvenamųjų, visuomeninės paskirties, pramonės, sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų) želdynuose draudžiama:

57.1. sodinti intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

57.2. vykdyti želdinių kirtimą, persodinimą ar kitokį pašalinimą augalų vegetacijos metu išskyrus atvejus, kai želdiniai yra avarinės būklės ir kelia grėsmę žmonėms, statiniams ar eismui;

57.3. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

57.4. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

57.5. leisti iš medžių sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus;

57.6. kabinti ant medžių elektros laidus, elektros lempučių girliandas, sūpuokles, virves ir kita;

57.7. mindžioti gėlynus, vejas;

57.8. važinėti sportinėmis ir bevariklio transporto priemonėmis, išskyrus tam skirtus takus;

57.9. be leidimo važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, kur neįrengta kieta dangą;

57.10. plauti visų rūšių transporto priemones;

- 57.11. deginti atliekas, lapus, šakas, kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;
- 57.12. be leidimo statyti palapines, laikinus statinius, reklaminius skydus;
- 57.13. gaudyti ir naikinti paukščius, žvėris, smulkiają fauną, ardyti skruzdėlynus;
- 57.14. pilti šiukšles, buitines atliekas, pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;
- 57.15. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;
- 57.16. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą.
- 57.17. žaliąsias atliekas šalinti kartu su mišriomis komunalinėmis atliekomis. Žaliųjų atliekų (biologiškai skaidžių) surinkimas ir tvarkymas reglamentuotas Rietavo savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse.

X SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ SAVININKŲ IR VALDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 58. Želdynų ir želdinių valdytojai ir savininkai privalo:
  - 58.1. išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, atkurti ir veisti naujus;
  - 58.2. taikyti kovos su kenkėjais ir ligomis priemones.
- 59. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:
  - 59.1. privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų;
  - 59.2. sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros, kovos su augalų ligomis ir kenkėjais;
- 60. Želdynų ir želdinių valdytojai, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos ar Savivaldybės administracija pagal kompetenciją nustatyta tvarka turi teisę naudoti želdynus ir želdinius moksliniams tyrimams, mokymui, kultūrinei, švietėjiškai veiklai, gamtos ir kultūros objektų apsaugai, visuomenės lankymui, rekreacijai ir kitiems, įstatymams, teisės aktams neprieštaraujantiems, tikslams.
- 61. Vykdamas statybos darbus, želdiniai saugomi vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintomis Želdinių apsaugos vykdamas statybos darbus taisyklėmis, kurios privalomos žemės savininkams, valdytojams ir naudotojams, taip pat fiziniams ir juridiniams asmenims, vykdančioms statybos darbus valstybinėje ir privačioje žemėje.
- 62. Tais atvejais, kai statinio projekte numatoma iškirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinus medžius ir krūmus (priskirtus saugotiniams, vadovaujantis kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašu), statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas atstovas turi gauti Seniūnijos leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams. Išduodama leidimą, Seniūnija vadovaujasi Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu.
- 63. Leidime nurodyti darbai atliekami statytojo (užsakovo) lėšomis.
- 64. Seniūnija, prieš priimdama sprendimą dėl saugotinių medžių ir krūmų išskirtimo, remiasi ekologo apskaičiuota atkuriamąją verte, pagal Želdinių atkuriamosios vertės įkainius. Želdinių atkuriamąją vertę atlygina statytojas (užsakovas).
- 65. Statytojas (užsakovas) privalo užtikrinti, kad atliekant statybos darbus būtų laikomasi želdinių apsaugos ir nustatyto režimo statybos laikotarpiu ir baigus statybos darbus jų būklė būtų tokia, kokia buvo nurodyta statinio projekte.

XI SKYRIUS

LĖŠŲ, REIKALINGŲ ŽELDYNAMS IR ŽELDINIAMS APSAUGOTI, TVARKYTI, ŽELDYNAMS KURTI IR NAUJIEMS ŽELDINIAMS VEISTI, SKYRIMO TVARKA

66. Želdynų ir želdinių, esančių valstybinėje ir Savivaldybei priskirtoje žemėje, apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbai finansuojami iš:

66.1. Rietavo savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų;

66.2. atkuriamosios želdinių vertės kompensacijos;

66.3. savanoriškų fizinių ir juridinių asmenų, asociacijų įmokų, tarp jų ir užsienio šalių.

67. Vykdamas svarbius arba jungtinius projektus, apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbai gali būti finansuojami iš:

67.1. Rietavo savivaldybės biudžeto;

67.2. ES paramos lėšų.

68. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir želdynų kūrimo, želdinių veisimo finansavimas planuojamas vadovaujantis Rietavo savivaldybės teritorijos ar jos dalių bendraisiais planais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, kitais dokumentais, atsižvelgiant į Savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus.

69. Išskirtus medžius bendrojo naudojimo teritorijose, mediena realizuojama arba kitaip panaudojama Savivaldybės reikmėms, o gautos lėšos panaudojamos miesto želdiniams prižiūrėti ir atkurti. Tikslinės lėšos, gautos kompensavus atkuriamąją želdinių vertę, įtraukiamos į apskaitą atskirai. Draudžiama šias lėšas naudoti kitai paskirčiai.

XII SKYRIUS TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

70. Šių taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina atsakingi Savivaldybės administracijos darbuotojai ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nurodyti pareigūnai.

71. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, traukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Padaryta žala gamtai atlyginama kitų susijusių Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KRITERIJAI

Teritorija	Medžių gentys ir (ar) rūšys, krūmai; skersmens (1,3 m aukštis) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
1.2. privačioje žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos – didesnio kaip 12 cm skersmens pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – didesnio kaip 20 cm skersmens beržai, gluosniai – didesnio kaip 30 cm skersmens paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienubučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
3.2. ne mieste	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienubučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 20 cm skersmens
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
7. Žemės ūkio paskirties žemėje, kituose	

žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir Savivaldybės žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
10. Miestų, miestelių gatvėse	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
11. Kaimų gatvėse	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
12. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
13. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
13.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	didesnio kaip 30 cm skersmens medžiai*
13.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
14. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
15. Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonoje, kitose sanitarinės apsaugos zonose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*

* – ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės.

_____ seniūnija

**LEIDIMAS SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR
KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS**

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Leidžiama pagal pateiktą prašymą

_____ (juridinio asmens pavadinimas (fizinio asmens vardas, pavardė),

_____ adresas, telefono numeris)

žemės sklype _____

(sklypo, kuriame vykdomi saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar

_____ kitokio pašalinimo, genėjimo darbai, adresas, žemės sklypo kadastro numeris)

_____ (leidžiamų vykdyti darbų esmė)

_____ (terminai, ribojantys darbus)

Saugotinių medžių ir krūmų rūšys	Medžio stiebo skersmuo 1,3 m aukštyje	Medžių ir krūmų kiekis

Medžių ir krūmų atkuriamoji vertė _____ (žodžiais) _____ Eur ____ ct;

Leidimas saugotinius medžius ir krūmus kirsti, persodinti, kitaip pašalinti galioja 1 metus nuo išdavimo dienos; leidimas saugotiniams medžiams ir krūmams genėti galioja vienam genėjimui atlikti.

_____ (Leidimą išdavusio tarnautojo
pareigų pavadinimas)

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

A.V.

SUDERINTA

_____ (saugomos teritorijos direkcijos
atstovo pareigų pavadinimas)

_____ (vardas, pavardė, parašas)

SUDERINTA

_____ (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos teritorinio skyriaus atstovo pareigų
pavadinimas)

_____ (vardas, pavardė, parašas)

_____
(Prašymą pateikiančio fizinio asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas)

_____
(adresas, telefono numeris)

_____ seniūnijai

PRAŠYMAS

_____
(data)

_____
(dokumento sudarymo vieta)

Prašau leisti kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus žemės sklype

_____
(adresas, žemės sklypo kadastro Nr.)

_____
(numatomi atlikti darbai, medžių ir krūmų rūšys, kiekis, medžio stiebo skersmuo 1,3 m aukštyje)

_____
(saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo priežastis)

Darbus numatoma pradėti ir baigti _____

(numatoma darbų atlikimo data)

Pateikiu šiuos dokumentus:

1. Žemės sklypo

_____
(dokumento pavadinimas, Nr., data, žemės sklypo planas)

2. Nustatyta tvarka suderintas (patvirtintas) projektas, kuriame numatytas želdinių kirtimas, persodinimas ar kitoks pašalinimas, genėjimas, specialusis planas, kitas teritorijų planavimo dokumentas (kas reikalinga, pabraukti) _____

_____
(dokumento pavadinimas, patvirtinimo data)

3. Prašomo pašalinti saugotino medžio ir krūmo fotonuotrauka, kurioje aiškiai matoma bloga želdinio būklė, nustatoma pagal Želdinių atkuriamosios vertės įkainių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“, 2 priedą „Želdinių būklė“.

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

**MAŽIAUSI LEISTINI ATSTUMAI IKI KAIMYNINIO SKLYPO RIBOS, KAI
ŽELDINIAI VEISIAMI BE ŠIO SKLYPO SAVININKO, VALDYTOJO AR ĮGALIOTO
ASMENS SUTIKIMO RAŠTU**

Eil. Nr.	Veisiamas medis, krūmas, gyvatvorė	Sklypo pusė (azimutas vizuojant iš sklypo centro)	Mažiausias leistinas atstumas iki kaimyninio sklypo ribos, m
1.	Medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m	Šiaurinė pusė (tarp 315° ir 45°)	5
		Kitos pusės	3
2.	Medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti nuo 2 iki 3 m aukščio arba formuojami iki 3 m aukščio	Visos pusės	2
3.	Medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti iki 2 m aukščio arba formuojami iki 2 m aukščio	Visos pusės	1
4.	Gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 2 m aukščio	Pietinė pusė (tarp 135° ir 225°)	1
5.	Gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 1,3 m aukščio	Visos pusės	1